

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

F. GOMEZ SOLER.

IBO GOTÓS.

Un músich que dirigeix
d' una manera divina
la sempre aplaudida banda
del regiment de marina.

UN DESAFÍO DE NOU SISTEMA.

«Se tè de pendre á la gent
y á les coses tal com son.»
(CARLOS ALTADILL.)

No olvidarém mentres Dèu 'ns conservi sá l' enteniment aquesta màxima filosófica del més bohemi dels poetas catalans.

Als homes se 'ls ha de pendre tal com son: los certs com á certs, los duptosos com á duptosos; com á serios los serios, com á bobos, los bobos.

Aixís, per exemple, hi ha un escriptor que lloga 'ls seus serveys y posa preu á las sèvas conviccions: un escriptor que sortint de un periòdich, diguémne *La Vanguardia*, se presenta ab tota frescura á *La Publicidad*, per si volen utilizar la sèva ploma, y que no tenint per convenient llogarlo allí, se refugia en *El Barcelonès*, l' incensari de l' arcaldía. Resulta de aixó, que si 'l Sr. Corominas, home de arreladas conviccions polítiques, li hagués pogut obrir las portas de la sèva redacció, aquell escriptor defensaria desde *La Publicidad*, lo que avuy ataca desde *El Barcelonès* y atacaria lo que actualment ensalsa. Tot per las vessas, *por los garbanzos*, per dirho en idioma oficial.

A un escriptor de tal calanya, procurarem ab just motiu, tréurel á la picota, un dia que 's demandá, ocupantse de un acte molt superior als seus punts de vista ab termes que ningú déu emprar y menos qui tè mes interés que ningú en guanyarse la vida modestament y procurant tot lo possible que no 'l vegin. Ja sabíam que l' article *bobo de Coria* era ferós; tan ferós com premeditat. Lo publicarem lo dia 6 del actual, y esperarem las conseqüencias tot lo dia 6, lo dia 7 y 'l dia 8... Lo dia 8, diumenje, cansats d' esperar, nos hi assegurem.

Sabíam de sota má l'efecte que l'article havia produhit á aquella persona. Sabíam que la seva primera intenció sigué la de contestarnos ab un article encare més fort y esperar que li enviessim los padrins.

—Peró yo no me bato—afegí—sinó á sable y á veinte pasos de distancia.

Frasse ingeniosa que feu esclatar de riure á las personas que 's trobavan al despaig de l'arcaldía, ahont va ser pronunciada.

Y transcorregueren lo dilluns, lo dimars y 'l dimecres. Dijous *El Diario Mercantil* publicava la noticia de que hi havia un lance pendiente entre 'l director de un periódich diari y de una revista semanal, y feya vots al cel, perque la sanch no arribés al riu. Per publicar semblant noticia 'l dijous, *El Diario Mercantil* devía haverla recullida 'l dimecres, y á pesar de tot ni 'l dimecres, ni 'l dijous sapiguerem nosaltres una paraula del assumpto. No ho hauríam sapigut fins lo divendres á altas horas de la nit si haguessem assitit al *Ateneo barcelonés* ó al *Círculo republicano histórico*, ahont dos senyors anaren á preguntar per nosaltres.

Los dos senyors vingueren á casa nostra á las onze del matí del dissapte.

ReLEREM cortesment als Srs. Maluquer Viladot y Palau, no sense lamentar que á dos personas tan serias y respectables se 'ls hagués conferit una comissió que resultava ridícula per part del subjecte que havia necessitat set días per enfadarse.

Nos demanaren una explicació en nom de aquell subjecte y sollicitarem un plasso de set días per tornar una resposta. ¿No se 'ls havia pres ell per decidirse?

Indicá 'l Sr. Palau la conveniencia de que nombressin dos amichs per dilucidar aquest punt, y li replicarem que aixís com lo director del *Barcelonés* havia necessitat set días per designar als seus, nosaltres necessitavan set días per designar als nostres.

Y 's retiraren aquells senyors, y quedarem sumits en un mar de confusions, pensant qué seria de nosaltres, si nostre adversari arribava á cullirnos per la paraula, acceptant aquell plasso de set días.

Es lo que 'ns deyam. Los set días acabarán dissapte vinent.

Lo dissapte sant, mentres las campanas repicarán á gloria, y sonarán á tall d'esquellots tota mena de instruments ruidosos, desde la ruixadora á la cacerola; quan los vehíns que tenen escopeta farán salva desde 'ls terrats, tú, infelís, te trobarás al camp del honor davant per davant del teu adversari, y no á vint passas de distancia, sinó frech á frech, pot ser ab lo sable á la má; lo sable, una de las sévas armas predilectas, la que tal vegada esgrimeix ab més aplom, ab més acert y ab més profit.

¿Qué será de tú, desventurat? Perque tú miraho com vulgas, sempre has de perdre. Suposém que tens un moment de inspiració, t'hi rebats y 'l desgracias. ¿Qué succehirá? Que D. Francisco de Paula se quedarà tot de un plegat sense amparo ni defensa, en los moments en que més la necessita, perque avuy com avuy tothom l'ataca desafortadament. Privarlo de un defensor tan digne, tan eloqüent, tan conciensut y tal vegada també relativament barato, equivaldría á concitar en contra tèva la animadversió y l'anatema de tots los

amichs del ciudadá benemérit, y no tindrias en últim resultat mes remey qu' emigrar de Barcelona.

Peró no: aquest cas es de tot punt impossible. Al teu adversari no 'l treurás de combat: es inútil que t'ho propositis. Tot desafío ab ell resulta desigual; perque ell es un home diferent dels altres. Li has dirigit un article acerat y contundent per demés y ¿quánt temps ha tardat á penetrarli dintre del cos? ¡La friolera de set días! De manera que has de creure racionalment que la seva epidermis es tan resistent y gruixuda com la closca de una tortuga ó 'l blindatge de un acorassat.

¿Y es possible que tú 't batis ab un home que disfruta de unas condicions tan escepcionals?

Aixó sería una temeritat insigne.

Suposém que 'l desafío es á pistola. Ja esteu colocats l'un davant del altre: los padrins fan la senyal: disparas, la bala li peta sobre la epidermis y de rebot tu mateix te fereixes.

Adopteu l'arma blanca: 'l sable, per exemple. Donchs es inútil també que tractis de ferirlo: lo sable acabarà per oscarse sobre aquella closca impenetrable, y 't quedarás com avants de comensar, desmunyecat, desllorigat, tal vegada inutilisat p'l treball.

¿A floret? Te tiras á fondo l'arma se 't trenca, y ell, veyente indefens, te passa de part á part com una graneta.

Desenganyat, contra las pells groixudas no hi ha arma que hi valga: ni la pistola, ni 'l sable, ni l'espasa, ni la fletxa.

Lo únich que podrías acceptar, ab probabilitats de conseguir algun resultat, sería ¡un desafío á filabarqui!

Y com de desafíos ab utensili perforant no tinch noticias que n'hi haja hagut may cap, y tú no has de treure la moda, més val que t'ho deixis corre, donantli la satisfacció de poder dir que t'ha vingut á provocar y que tú t'has negat á acudir al *campo del honor*. Y si per valent, perque encare que tarda á escalfarse, de valent ho es; si per valent li aumentan la soldada de tres ó quatre duros al mes, qu'es tot lo que pot valer l'home capás de batres ab sable y á vint passos de distancia, millor per ell, que aixó tindrà de més, y millor per tú que haurás fet un'obra bona, sense apartarte de la sabia máxima de 'n Carlos Altadill:

«Se tèn de pendre á la gent
y á les coses tal com son.»

P. DEL O.

A LA DIDA DEL MEU FILL.

SONET.

Estich content de vos; forta y sapada
com fortaleza antigua vos veig. dida,
grassa com un moltò, plena de vida
y roja com pebrot, qu'aixís m'agrada.

La gana 'us persegueix adelarada
fent bon papé en la taula que 'us convida,
y ab tant bróquil, y naps, y carn rostida,
pobles podéu criar á la vegada.

Mentres vegi á mon fill que no s'arrugui
y me 'l criéu robust, que 'l greix no amaga,
rodanxó y aixerit, que rigui y jugui,

encare qu'exigisseho doble paga,
teniu casa per temps; per poch que pugui
tinch ganas que no esteu ni un any en vaga.

M. VALLS.

LO CIRI DEL MONUMENT.

— ¡Rafelet, vés si 'm carregarás al últim! Deixa 'ls redolins y las balas, y vina aquí, qu' hem d' arreglar lo ciri.

— ¡Pero...!

— No hi ha pero que valga. Porta las estisoras y 'l capdell de fil blanch que hi ha sobre la tauleta de cusir. Vaja, no gansejis y enllesteix, qu' es tart y l' has d' anar á portar desseguida á la parroquia.

— Bueno, tingui... ¿per qué 'm necessita á mí?

— Perque m' aguantis lo ciri. Tè, ten conte, que no me 'l petis.

— ¡Psè! ¡Vés que se 'n treu d' anar á dur un ciri á missa! ¡com si 'ls capelláns necessitessin los ciris de vosté!

— ¡Calla, desbaratat, no diguis aquestas heretglas! ¿Que no sabs que després tornan lo tros que sobra?

— ¿Sí? ¡vés quína gracia! Si no li portém encare hi guanyarém, que 'l tindrem tot...

— ¿Y cóm ho farém los días que troni? ¿No t' hi explicat que 'l ciri del monument detura 'ls llamps?

— ¡Ay ay! Lo mestre diu que 'l para-rayos va molt més bè...

— ¡Déixal dir al mestre! Los para-rayos son pèls llamps que cauhen. Los ciris del monument deturan los llamps... que no cauhen.

— ¡Oh! Si no cauhen... ja no 's necessita ciri ni res per deturarlos.

— Bueno, bueno; no repliquis tan, que m' atabalas. Aguanta bè, que hi lligaré aquests papers retallats.

— ¡Ah! ¿Aixís ho posa? Sembla un ciri ab faldillas curtas... una bailarina magre...

— ¡Noy, rebrás! aguanta y calla. No me n' has d' ensenyar tú de vestir ciris. ¡Una bailarina! ¡No sè qui te las dona aquestas instruccions! Cada día 't tornas més atrevidot. Donam aquell paper vermell.

— ¿Primer groch y ara vermell? Vaja, bandera espanyola, com las portas dels estanchs. Lo capellá 's pensarà qu' es un ciri de tropa.

— ¿Qué sabs tú? Estígas quiet, aguanta bè y ab lo que faig no t' hi fiquis, ó sinó, ja t' ho he dit,

rebrás de valent. Cargola una mica ab lo fil, mes... ¡prou!... que 'l segarás. Mira, d' aquest paper vert v' sne tallant unas fullas ben llargas.

— ¿Com fullas de ganivet?

— No riguis, noy: ja t' hi avisat massa. Fullas llargas y estretetas, com ara de... de...

— ¿De pi?

— ¡Tè, vet 'l aquí 'l pi... ó pinya! Ja t' ho deya estona há.

— ¡Ay, ay! ¡Que sè jo quínas fullas vol dir, donchs!

— Porta, ja las tallaré jo, ó sinó per Pasqua encare no estaríam llestos. Té ¿veus, poca trassa? Aixís...

— ¿D' aixó 'n diu fullas? Semblan sargantanas vedas.

— ¡Que semblin lo que vulguin! Lliga, més fort, dona un altre tom... Bueno. Ara hi posarém una renglera de floretas...

— ¡Miri que potser lo ciri no 'l podrá soportar tot aquest pes...!

— Ja veurás com sí... apa... Lliga y fès un nus...

¡Angela! ¿Ho veus si s' hi aguanta bè tot? Bueno, veyám ¿en quin candelero 'l posarém ara?

— ¡Ah! ¿hasta ab candelero 'l vol dur á missa?

— ¡Es clar! ¿ab qué li durém, donchs? ¿ab una regadora?

— ¿Tambè 'l tornan 'l tros que sobra?

— ¿Del candelero?... Ja veurás com rebrás altra vegada; tens molts ganas de ferme enrahonar. Porta aquella palmatoria de llautó...

— ¿Que no se 'n recorda que tè 'l peu torsat y que no s' hi pot posar cap candela, perque va de tort.

— Donchs tè, aguanta bè 'l ciri; no m' enmatxuis los guarniments. Hi posarém un candelero dels de cristall.

— ¿De 'ls de sobre la calaixera? ¿tan bonichs que son?

— Per xó li vull posar, perque es bonich.

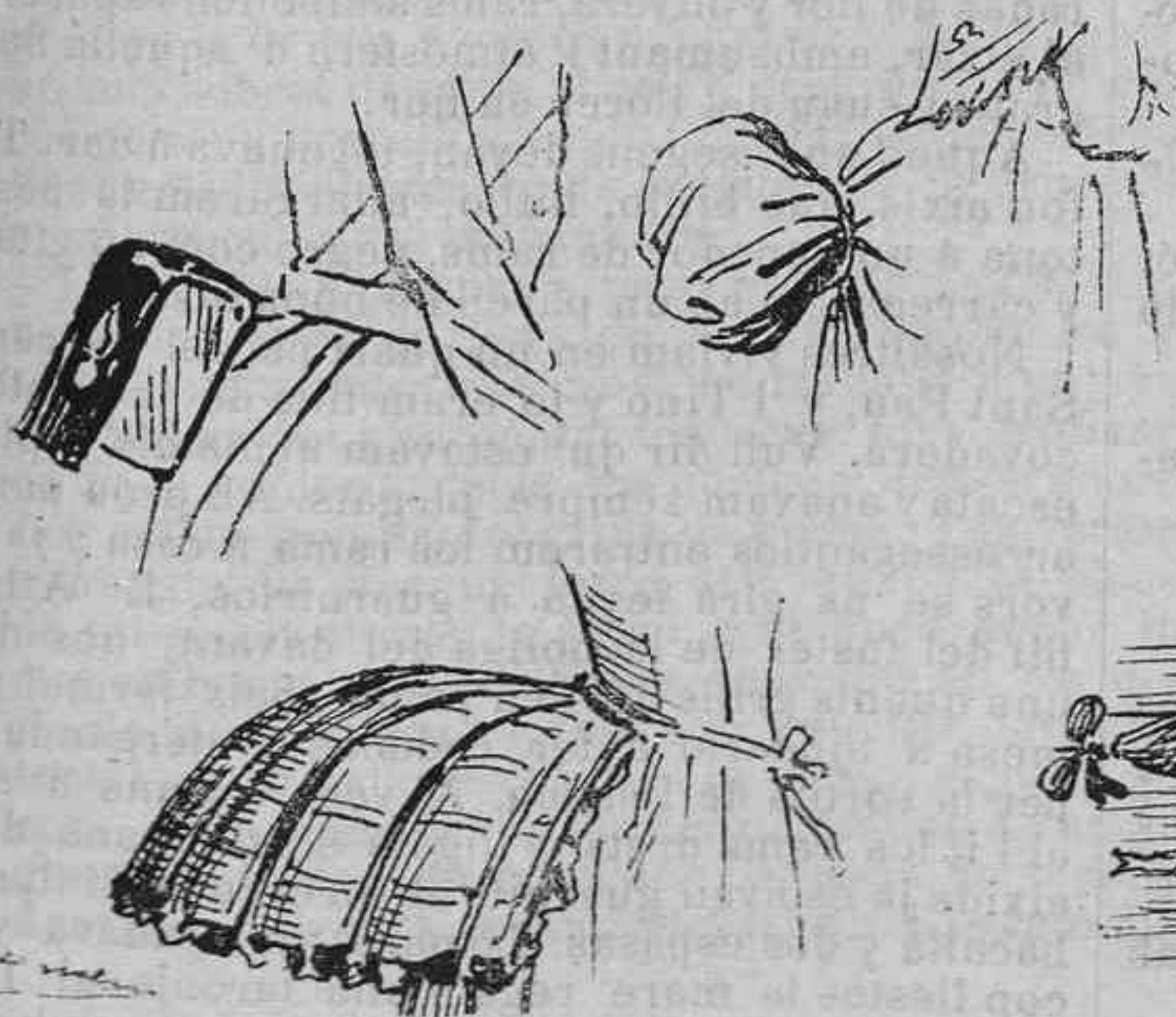
— ¡Ay!...

— ¡Malvinatje 'l xicot! ¡Ara ha tirat lo ciri á terra! ¡grandíssim arrastrat!...

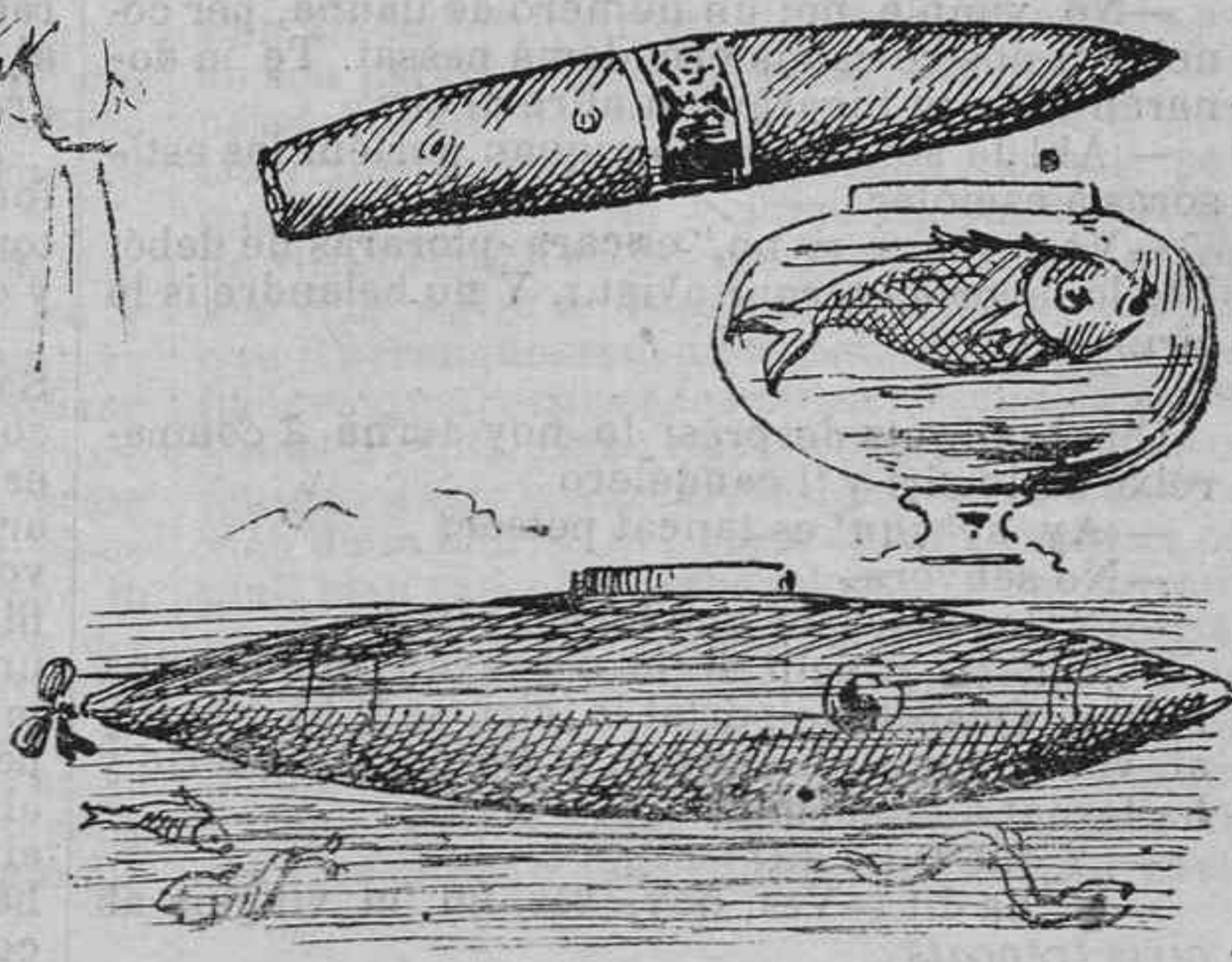
— No senyora, que m' ha escapat. L' aguantava per aquestas fullas y me n' han seguit unas quantas.

— ¿Ho veus ara? ¡té! ¿estás content? Trencat pèl mitj...

CAUSAS Y EFECTES.

Lo polisson va inventarse copiant aixó d' aquí dalt:

y mirant un peix y un puro y mirant un peix y un puro va neix 'l famós Peral.

—¡Senyor Quím! ¿ahont va? ¿ahont marxa tan depressa?
 —¡No ho sè! ¡Al Africa, á la Xina, á la lluna... á qualsevol puesto hont no senti enrahonar y discutir y disputar del ditxós crim!...

—¡Ay, ay! ¿quina culpa hi tinch? Potser lligant hi unas canyetas...

—¡Sí! ¡unas... no m' ho fassis dir! ¡Vés ahont lo presento aquest ciri...! En fi, passarà com pugui... ¡no hi ha remey! Tè, aquí 'l tens ab lo candelero; pórtal ab *moralitat*, sense balandrejarlo massa, que aixís semblará sencer y potser no se 'n adonarán...

—¿A missa l' haig de dur?

—Sí, entra per la porteta de la rectoría... ¿sabs?

—Sí senyora; aquella porta que 'ls xicots sempre hi aném á trucar y fugim...

—¡Oh! Aixó sí que ho crech, descarat. En fi, no t' entretinguis. No 't descuydis de demanar lo número.

—¿De la rectoría? Ja 'l sè: es lo nou.

—No, ximple, no: un número de llauna, per co-neixe 'l nostre candelero demá passat. Te 'n donarán un y 'n lligarán un altre al ciri.

—¡Ah! Ja sè: vol dir com quan portém las estisoras á esmolar.

—Vés, vés... si no, encara plorarás de debó. Fès lo favor de tornar aviat... Y no balandrejis lo ciri.—

Cinch minuts després: lo noy torna á compa-reixe ab lo ciri y 'l candelero

—¡Ay, ay! ¿qu' es tancat potser?

—No senyora.

—¡Y donchs! ¿per qué tornas aixó?

—¡Oh! 'L capellá si 'm descuydo 'm dona una boleya. Quan li he portat lo ciri, se l' ha mirat y al veure qu' era romput, s' ha posat tot serio y ha tornat á donármel.

—¿Y qué t' ha dit?

—M' ha dit:—Vés, noy, vés, no 'm viuguis ab ciris trencats...

A. MARCH.

¡OBRIU, QUE VOLÉM ENTRAR!

Lo Tino y jo varem trencar la guardiola. Rebatérem-la per terra y s' esberlá com una grana-da, brillant als nostres ulls la metralla de xavos, quartos senzills y pessas de dos, que de mica en mica y fins ab recansa havíam retirat de la circu-lació, escatimantnos las balas y redolins que lla-vors eran nostre major contento. Oberta la caixa d' ahorros ben prompte pensarem en esmersar lo capital, qu' arribava á la ratlla d' una pesseta, en comprarnos un rám ben gros per 'narlo á bene-hir á la parroquia. Dit y fet; á la tarde del dis-sapte eixirem solets de casa y á la Rambla dels Estudis trobarem arrambadas á Bethlém las pa-radas de llor y olivera, rams simbólichs aparellats al etzar, embaumant l' atmósfera d' aquella flayre grata y suau del lloer en flor.

Aquell any, segons deyan, tot anava á dar. Tant fou aixís, que bitllo, bitllo, allargarem la pesse-tona á un venedor de rams, negre com un gitano, y carregarem ab un parell de bona alsada.

Nosaltres vivíam en un quart pis del carrer de Sant Pau, y 'l Tino y jo eram fills de la mateixa covadora. Vull dir qu' estavam al mateix replá d' escala y anavam sempre plegats. Ab prou pena y arrossegantlos entrarem los rams á casa y ja lla-vors se 'ns girá feyna á guarnirlos. L' Albert, fill del fuster de la botiga del davant, nos doná uns quants grills del seu palmó, baix formal pro-mesa d' ajudarlo á fer cadenas y llergandaixos per la sortija de Pasqua. Al vespre y ans d' anar al l'it los rams drets y lligats á la barana de la eixida ja estavan guarnits ab un creu de Malta, un bacallá y dos espasas. Lo pare 'ns ajudava y un cop llestos la mare regalá una taronja al Tino, acompanyantlo fins al p's del davant, niuhet de

CARRER DE FUENCARRAL.

MANICOMI de SAN-BOY

Dos infelissos que s' han tornat ximpls llegint las declaracions y las ampliacions y las rectificacions y las manifestacions de la Higinia.

—¡Alto! ¿qué fa? ¿que vol matarse?
—Si: estich cansat y aburrit y marejat de sentir parlar de la Higinia y en Varela y en Millán y la Dolores y tota aquesta patuleya.

Un pobre home que, de resultas de llegir los diaris, tèn ja un cap com uns tres quartans.

curtas glorias y llargas penas d' un matrimoni treballador.

Lo día dels Rams se presentava plujós y ennuvolat. Prop de las nou del matí 'l Tino y jo ferem vía á la parroquia de Sant Agustí, á benehir los llorers: tots dos ben endressats per 'l rango que 'ns pertocava. Recordo que 'l Tino vá estrenar la gorra y la brusa, y que jo per primera volta lluhía un mocadoret de sarja al coll y espartenyas blanques com un borralló de nèu, calsant mitjas blavas hont era difícil notarhi 'ls surgits que hi brodava primorosament la mèva mare.

La confusió regnava prop dels pórtichs. Un verdader bosch de llors creixia, aixamplantse y alsantse á mesura que nova quitxalla s' ajuntava á la impacient y sacsejant los rams, feya gronxar entre la verdor los sols, los cuchs y demès adornos esblanquehits de grills de palma. Tots eram coneguts. Lo Nasi del forn; que venia á la classe de nit ab nosaltres; lo Japet, que duya encar lo cap embolicat de las últimas pedradas ab los del Poble Sech; lo Quico, ab son esquifit devantal tenyit ab la pòls del carbó; lo Toni, esparracat com quan anava á la font; lo Cassimiro, ab la gorra bruta de cals, trencada la visera de xarol y descusits lo galó y las carrileras; en fi, eram allí

tots los del barri, confosos, barrejats, patacajant ram ab ram, y movent ab lo refréch de la fullaraca, la sorda remor de la ventada que s' esquitlla entre 'l brancatje d' una salzereda.

Al mitj formava un carreró, y per 'llí passava 'l senyorío que 'n deyam. Los palmóns drets, tiessos, solemnes, passavan dominant la verdor, balancejant son cap inquiet á dreta y esquerra, ab la coqueteria del gomós que 's mira las botinas. Per 'llí desfilá l' Arturo, 'l fill del amo de la casa, ab son palmó erissat, punxós, com son carácter; passá l' Anita del segón pis, que 'ns feya llengotass y 'ns escupia per l' escala, ab una palma guarnida de poncém y peras de confitura. Duya un vestit blanch ab llassos de color de rosa y quan nos veje 's girá d' esquena, com si tingués por de que li arranquessem de la palma aquellas llaminaduras, embarnissadas de sucre candi, que lluhía á nostres ulls com vidre volador, tentantnos y fentnos glatir imaginarias dolsuras. Passá 'l noy xich de la fàbrica del pare, ab son vestit de colegial, blau turquí y botons dorats; tota la gent d'upa 's donava cita y entrava somrient á l' iglesia. Nosaltres no hi entravam, nó. Dos municipals ab sos barrets apuntats nos privavan lo pás y quan algún se separava de la demarcació, ben prompte veyam voleyar entre 'ls llorers aquellas mans blanques enguantadas com papellonas qu' anessen

á xupar las flors d' aquells rams bulliciosos é intranquils.

Comensá la cerimonia, eixí la professó y tancaren las portas ¡Quín bullici, llavors, quín dalt!—¡Lo ram! ¡¡Lo ram!! ¡¡¡Lo ram de la passió!!! Los cirials, la creu cuberta de panyo morat, las casullas també moradas y ab galons d' or, impresionavan nostra vista ferintnos al cor. Y tots cridavam:—¡Obriu! ¡Obriu, que volém entrar!

Un griso fret y humit nos arrivava al cossos, lo cel espurnejava y s' obrí la porta del temple. Los ciris al altar major resplandían entre la fosca, l' orga sonava magestuosament, las alenadas d' encens nos ubriagaren y las palmas y palmóns se saludavan cumplimentosos, fentse mutuas cortesías y movent son coll escarrit ab irónicas reverencias. Llavors sí que 'ls nostres rams bramolaren; sos robustos tronchs patejant l' empedrat estremían sos branquillons, y mil veus escanyolidas per la miseria clamavan ab ensopida cantarella:—¡Obriu! ¡Obriu, que volém entrar!

Tornarem á casa contents. Los nostres rams se conservavan bé y encare aguantavan fermes al balcó los ruixats y pedregadas, quan las palmas y palmóns del vehinat, sechs y bruts de pòls, s' encorvavan decrépits, neulits per las ventadas del estiu.

Ara que no soch noy, ja no vaig á benehir lo palmó, pero penso que son molts los proletaris que van al temple del Progrés, molts los treballadors que van al temple de la Instrucció, molts los pobres que van al temple de la Justicia, y tots ab lo ram d' olivera á la má cridan ab veu robusta y varonil:—¡Obriu! ¡¡Obriu!! ¡¡¡Obriu, que volém entrar!!!

XAVIER ALEMANY.

NOCTURNO.

A MON AMICH JOAN SALAS PONT.

Es de nit. Está seré;
la lluna brilla en lo cel,
y 'l silenci més cruel
reyna per tot lo carrè.
Sols sota una finestra alta
que dona al quarto ó palau
d' un jove que dorm en pau
perque 'l repós li fa falta,
hi ha tres joves discutint,
amichs d' aquell que descansa,
que cridan sense recansa
lo nom del qu' está dormint.
Per poguer més bromejar,
un d' ells, que en lo tirá es destra,
tira rochs á la finestra
per si així 'l pot despertar.
Y entre 'ls ¡clochs! que fan los rochs,
y 'l picá de mans y peus,
y aquell terceto de veus,
y aquells crits que no son pochs,
mouhen tan cruel xivarri,
tan escándol y tan trueno,
que se 'ls presenta 'l sereno
que ronda y guarda aquell barri,
y 'ls diu:—Minyons, desespera
vostra barra aterradora;
aneusen, qu' ara no es hora
de cridar d' eixa manera.—
Lo que dorm s' ha despertat,

mentres ell los diu aixó,
y obra ab pausa un finestró
en que hi ha un vidre trencat,
y cremat ja d' aquell trueno,
sens mirá, cayga á qui cayga,
tira al carrè una olla d' ayga,
y ¡plaf! cau sobre 'l sereno.

Al rebre aquest tal xubasca
que li queya de tan alt,
li cau lo xusso y fanal
com si l' hi haguès vingut basca,
y 'ls tres, rihent com marmotas,
fugen, veyent com ell neda,
y 'l pobre sereno 's queda
espolsantse y fent ganyotas.

J. PUIG CASSANYAS.

SEMANA SANTA.

I.

En *aquel entonces*, com diuhen las donas, jo era un jovenet sense arrugas á la cara ni malicia al cor.

Retirava dejorn, no fumava, no anava al teatro, no freqüentava cafés.. vaja, era un bon xicot en tota la extensió de la paraula y de la persona.

¡Hasta—vés si era bon noy—hasta, per la semana santa, seguía 'ls monuments!

Aixó 'm va perdre.

Era—me 'n recordo com si fos ara—era 'l dijous sant.

Després de dinar, me poso la roba bona, m' enllustro jo mateix las botinas y després d' haverme informat dels millors monuments que 's podían veure, 'm llenso al carrer.

Vaig seguir nou ó deu iglesias. De totas ne sortia satisfet y encantat; pero de la última,—crech que era als Agonitzants—¡ah, d' aquesta vaig sortirne fora de mí!

En totas hi havia vist un núvol de ciris encesos que m' arrebatava l' ánima: en l' última hi vaig veure una noya que va arrebatarme 'l cor.

II.

Tots los primers amors se semblan. Es inútil, pues, explicar per miléssima vegada aquella coneguda historia plena de sospirs, cartetas, guardias al peu d' un balcó y demés epissodis.

Ab més ó menos trassa vaig fer lo mèu camí y la nena dels Agonitzants va passar á ser la mèva xicota.

Al arribar la solemne diada del dijous sant vaig tornar á anar á seguir monuments; pero aquell any ja no hi anava sol, com l' any anterior. Portava 'l dols acompanyament de la mèva promesa y la aterradora retaguardia dels dos futurs sogres.

No recordo si aquell any los altars feyan molt ó poch goig: jo entrava á las iglesias, pero no 'ls veyia. No veyia res més que 'ls hermosos ulls de la mèva Marieta.

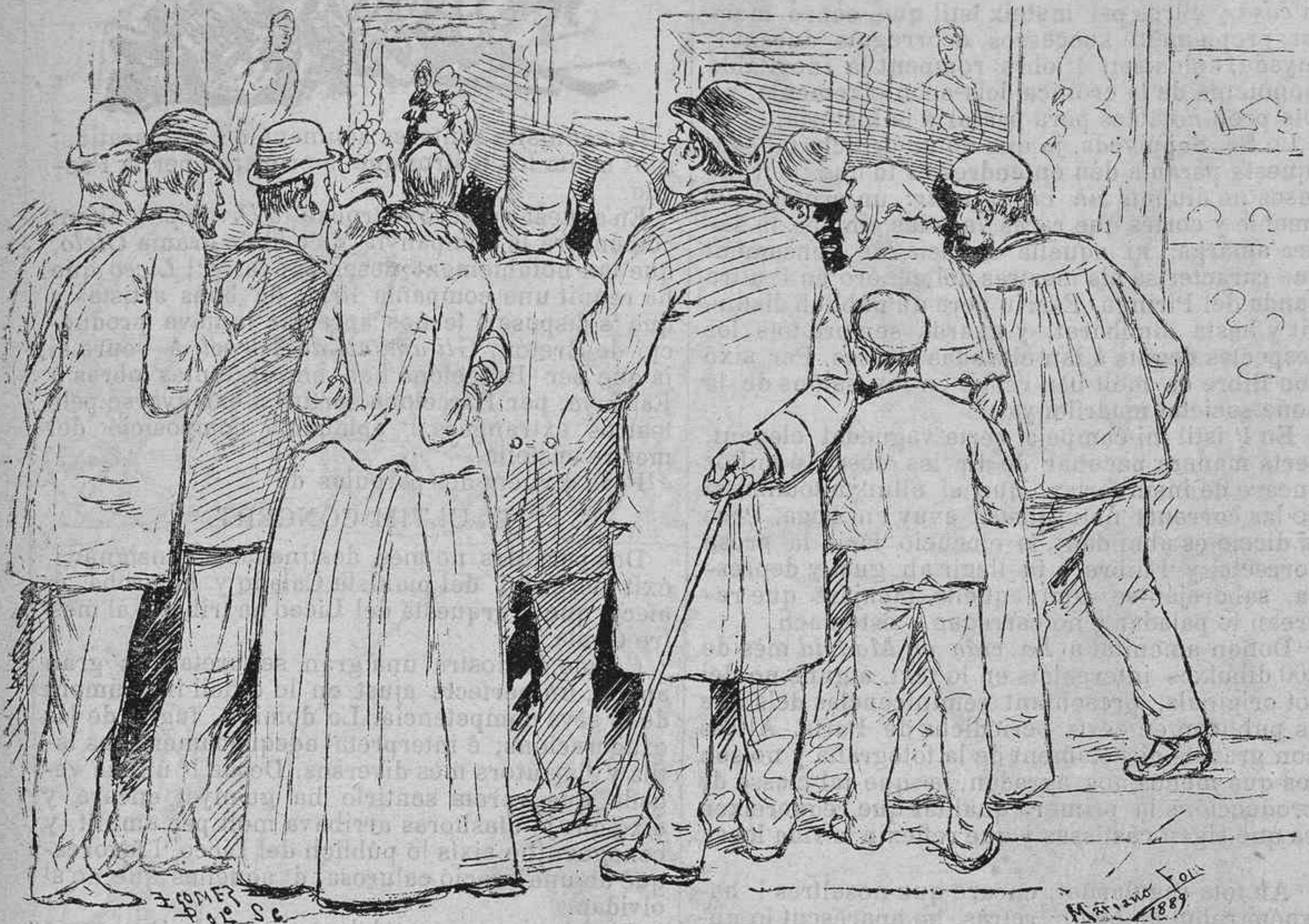
III.

Al any següent la decoració havia ja cambiat de una manera radicalísima.

Vaig anar á seguir monuments com sempre, pero ja no duya acompanyament de sogres. Anava sol ab la mèva senyora. Feya tres semanas que 'ns havíam casat y encare no 'ns havíam disputat may y eram d' alló més felissos.

Totas las iglesias me semblavan un paradís. ¡Per supuesto! ¡Cóm no havían de semblarm' ho

LA NOSTRA GENT (Dibuix de Mariano Foix.)

Quan s'hi exposan obras d' art, ningú s'hi atura; pero ara que hi ha dugas manolas... bastant d' istiu, ¡mirin que gent encantada!

si duya la mèva *Eva*, la mèva divina Marieta al costat!

¡Aquell misticisme arrobador, aquella atmosfera de calma, aquell olor de farigola... y sobre tot aquella graciosa carona de la Marieta! ¡Quin dijous Sant...

IV.

Un altre any va passar. Tornà la primavera, tornà la quaresma y tornà seguidament la setmana santa.

Vam anar á seguir monuments.

Al sortir de la primera iglesia, vaig reparar que al darrera nostre hi venia un jove d' ulls negres y bigoti reflat.

En la segona iglesia, al costat de la mèva dona, hi havia 'l mateix jove del bigoti y ulls negres.

En la tercera iglesia, també.

En la quarta, idem de idem.

A la quinta, veient repetida la mateixa casualitat, vaig escamarme.

A la sexta... ho vaig comprendre tot.

Y á la séptima vaig clavar tal pessich á la mèva dona, que tota la gent de la iglesia se 'n va enterar.

V.

Han passat d' aixó set ó vuit anys. Ahir ella va anar, com sempre, á seguir monuments, pero sense mí.

Jo vaig anármem, sol, á passejar pèl Ensaxe, recordant aquell primer fatal dijous sant en que

á la iglesia dels Agonitzants vaig coneixe á la Marieta.

Cristo va morir per nosaltres. Jo 's pot dir que hi mort per ella.

¡Pero jo soch un mort que respiro, y pago 'l gasto de la casa y 'l lloguer del pis y compro vestits y mantellinas cada vegada que la Marieta 'n demana!

MATÍAS BONAFÉ.

LLIBRES.

LA VIDA EN MADRID, EN 1888, per D. ENRIQUE SEPÚLVEDA. — Al igual que 'l Sr. Ixart á Barcelona, lo Sr. Sepúlveda ve publicant ja fa quatre anys un resum dels aconteixements més notables ocorreguts á Madrid durant los dotze mesos.

No es lo Sr. Sepúlveda un crítich literari y artístich, com lo Sr. Ixart: quan s' ocupa de una producció dramática, de un llibre, de un quadro ó de un artista no fa mes que rossar la superficie del assumpto, reflectint, generalment ab fidelitat, la impressió que ha produhit en lo públich. En tal concepte las ressenyas del Sr. Sepúlveda son molt lleugeras y poch instructivas, encare que 's llegeixen ab gust, gracias á son istil animat, garbós y fácil.

Major espay que 'ls aconteixements literaris tè en lo llibre la vida dels salóns, distingintse certs

articles de costums, com per exemple: *La casa nueva, Las que van de tiendas, Las que se quedan en casa* y altres pèl mateix istil que, sense marcar propiament successos ocorreguts durant l'anyada, amenisan l'obra rompent la inevitable monotonía de la crónica dels aconteixements, no tots prou notables pera passar á la historia.

Lo Sr. Sepúlveda, ja que no un crítich, tal com aquesta paraula déu entendres es lo que 'ls francesos ne diuen *un croniqueur*: un *croniqueur* amable y cortés que raras vegadas emplea la sátira amarga, ni aquella audacia de pensament que caracteriza als mestres del género en l'altra banda del Pirineu. Escriu pera un públich distingit y hasta almibarat, y guarda sempre tots los respectes deguts á tan elevadas classes. Per aixó son llibre es molt bèn rebut en los salóns de la bona societat madrilenya.

En l'istil hi campeja certa vaguedat elegant, certa manera peculiar de dir las cosas, ó millor encare de insinuarlas, que s'allunya totalment de las corrents naturalistas avuy en boga. Pero la dicció es abundant, la elocució fácil, la prosa correcta, y 'l llibre 's fa llegir ab gust y depressa, saborejantse com aquells menjars que recrean lo paladar y no carregan l'estómach.

Donan amenitat á *La vida en Madrid* més de 200 dibuixos intercalats en lo text, alguns no del tot originals, presentant reminiscencias dels que 's publican en certs periódichs de París. Altres son grabats directament de la fotografia y no son los que menos nos agradan, ja que tal classe de produccions la primera qualitat que requereixen es que sigan castissas y que reflexin la vida local.

Ab tota regularitat, encare que nosaltres l'aguém rebut ab algún retrás, ha aparegut lo número 3 de la notable revista catalana *L'AVENS*, cada dia més celebrada.

Entre 'ls treballs que publica, se distingeixen un notable estudi sobre 'l poeta popular en *Frederich Soler (Serafi Pitarra)* degut á la ploma de *Conrat Roure* é ilustrat ab lo retrato del autor y un fac-símil de la medalla que li ha sigut oferta últimament, per suscripció pública; un article titulat: *Encencer de l'època romano-cristiana*, degut al docte arqueólech *D. J. Puigari*; un bonich treball literari: *Vetllant*, de *D. Bonaventura Bassegoda*; una delicada poesia de *don F. Ubach y Vinyeta*, y numerosas notas sobre 'l moviment regional, sobre 'ls treballs relatius á Catalunya publicats en diversos periódichs y revistes, y sobre bibliografia. Lo folletí conté 16 planas de l'obra *Cants íntims de Apeles Mestres*.

RATA SABIA

DEL NATURAL.

—¿Donchs qu' hem de fer, Bartomeu?

Vinch, trayent foch pèls caixals, per cobrá' aquells vuit mil rals que ja fa dos anys que 'm déu.

—Dispensi, si mentres tan li dich que no vull negals'hi, pero, Aleix, no puch pagals'hi fins á mitj del mes entrant.

—¿Sab qu' aixó es un xich pesat?

Cada mes diu lo mateix.

—Aixó li provará, Aleix, que dich sempre la vritat.

J. PUIG CASSANYAS.

La senmana santa es senmana de preparatius, sent molts los teatros que 's preparan per la Pasqua.

En aquest número se troban lo *Principal*, ahont comensará la companyia Vico ab lo drama *Otelo*, que tan notablement desempenya; y 'l *Liceo* que ha reunit una companyia lírica de bons artistes y que 's disposa á feros apreciar la nova producció de Bretón, *Gli amanti de Teruel*, á veure si ja que per Barcelona han entrat tantas obras á Espanya, per Barcelona sortirá á explayarse pèls teatros estrangers l'aplaudida composició del mestre castellá.

Pero diguém dos paraulas de

L' ULTIM CONCERT.

Dos paraulas no més, destinadas á consignar l' éxit merescut del pianista Calado y la proba d' afecte que l' orquesta del Liceo ha tributat al mestre Goula.

Calado demostra una gran seguretat, un gran aplom, un perfecte ajust en lo difícil instrument de la seva competencia. Lo domina, fugint de las exageracions, é interpreta adequadament los istils y 'ls autors més diversos. Desde l' última vegada que varem sentirlo ha guanyat encare y aixó que ja alashoras arribava molt per amunt, y coneguentho aixís lo públich del Liceo 'l favorequé ab una ovació calurosa, d' aquellas que no s' olvidan.

Digne coronament dels concerts de Quaresma sigué la planxa de plata y l' álbun de programas ab que l' orquesta del Gran Teatro obsequiá á son mestre director, també entre l' entusiasme dels filarmónichs.

La campanya ha sigut brillant y las llevors están sembradas en bon terrenoperque neixi á Barcelona una notable societat de concerts, que 's desvetlli pèl major lluhiment y esplendor de la música sinfónica.

ROMEA.

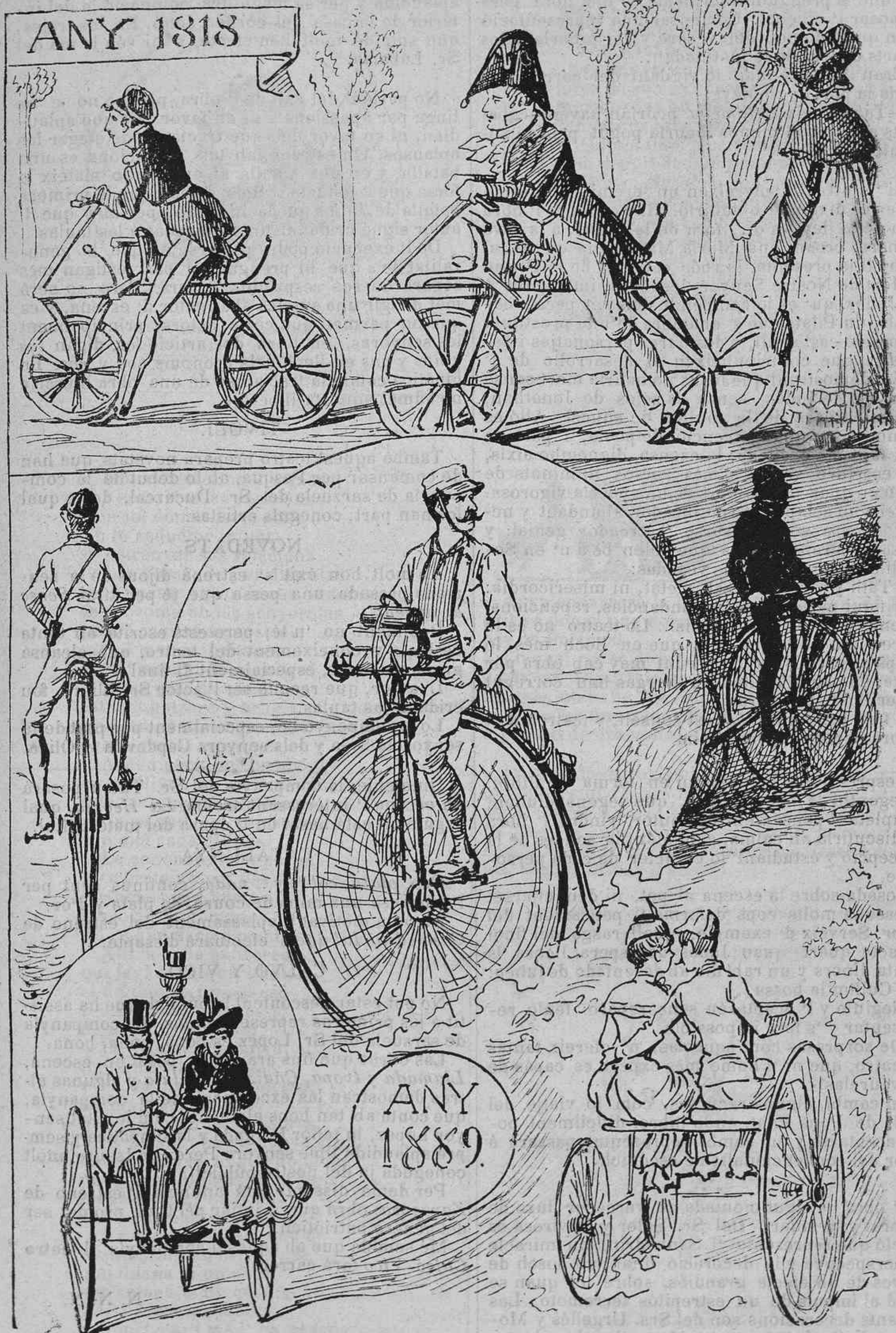
JUDAS.

Ha sigut l' aconteixement de la senmana. ¡Y quan s' ha fet esperar!... Pero al últim dilluns va veure la llum de las *candilejas*.

Eixirem del teatro á dos quarts de tres de la matinada, y sens haver pogut assistir á la segona representació, guardém de l' obra una impressió tərbola, confosa, la més impropia pera formular un judici concret y exacte.

¡Quín atreviment lo de 'n Soler! Acometre un assumpto bíblich y portarlo á las taulas en aquests temps en que dominan las corrents del naturalisme; en que 'ls primers autors se preocupan principalment de la veritat y de la realitat de la vida!... Oposar al gust estragat del públich que 's decanta avuy á las pessas flamencas, tot un cargament d' endecassilabos blanchs, rublerts de miatjes retóricas!.. Confiar la representació de tot un poema á actors com la generalitat dels del *Teatro catalá*, tant idóneos per altres géneros escénichs!.. Escrivre cinch actes llarchs com cinch quaresmas y feixuchs com cinch montanyas y montarlos ab gran aparato sobre un escenari esquitit que no permet semblants expansions á no

LO VELOCÍPEDO.-Ahir y avuy.

¡Ja ho veuen! Lo velocipedo
no es tan modern com se creu:
segons cròniques antigues,
es més vell que l' aná á peu.

ser que 's prenguin intermedis de una hora, pera disposar l' escena!. Comensar una representació á un quart de nou del vespre y terminarla á dos quarts de tres de la matinada!...

Eran las tres quan lo vigilant del carrer, m' obría la porta y m' deya:

—Tan mateix á *Romeya* podrian haver acabat á las set, que al menos hauria pogut pendre xocolate!

Si 'ls atrevits mereixen un premi, Frederich Soler es digne de obtenirlo. Ha concebut l' obra fora de la ley, es dir, fora de la Biblia, á la seva manera, creant una Maria Magdalena qu' es tal com ell la presenta, la roda catarina de la Passió y Mort de Nostre Senyor Jesucrist; imaginant á un Judas, qu' es lo compendi dels set pecats capitals; un Pilats que s' enamora de una prostituta ab passió casi senil, y dos ó tres personatjes imaginaris que contribuheixen al desarrollo de l' acció, demostrant que Jesús no hauria mort sense l' enveja de Judas, sense ls zelos de Jonathan, de Pons Pilat y de la muller de aquest. Alló es un nou món, una convenció de poeta, 'l part de una fantasia exaltada, l' excusa, diguemho aixís, per escriure versos y més versos iluminats de quan en quan p' ls fulgors de una poesia vigorosa.

Pero no sempre al versificador abundant y neguitós logra sobre-posarse 'l creador genial; y no será estrany que 'ls que volen bè á n' en Soler li diguin, com altrás vegadas:

—Talli y esmotxi sense pietat, ni misericordia: sacrifici parlaments, redundancias, repeticions, escenas enteras si es precis... Lo teatro no es lo llibre... En lo teatro, més que en lloch més, lo temps es or... No s' ha perdut may cap obra per curta; en cambi moltas per llargas han corregut lo perill de un naufragi.

Y farà bè, seguint aquest consell, y teatralment l' obra 's realzará moltíssim.

Després quan la publiqui en forma de llibre, agreganthi la segona part, que segons diuen, completa 'l pensament del autor, vindrá l' hora de discutirla ab calma, aquilatant la solidés de la concepció y estudiant lo caràcter de cada personatge.

Posada sobre la escena ni pot, ni déu jutjarse. L' escena molts cops deforma 'l pensament del autor. Serveix d' exemple, aquell rasgo del final del acte quart quan Judas desesperat llensa 'ls trenta diners y un rabí diu ab desenfado de juhèu:

—Cullim la bossa.

Llegiulo y l' acceptaréu sens reparo: feulo representar y 's farà impossible.

¡De sorpresas cóm aquestas, n' ofereix tantas lo teatro, que ni 'l home més expert es capás de prevéurelas!

En cambi, alguns recursos, cóm lo viatge del anell de Pons Pilat, en lo llibre, difícilment podrà acceptarse y en cambi representat passarà á favor del convencionalisme escénich.

L' obra ha sigut montada ab verdader luxu de decorat y vestuari. Del Sr. Soler y Roviroa es lo teló que representa 'l Sanhedrin, un miracle de perspectiva y la decoració final, un bosch de cedros de un efecte grandió, sobre tot quan se desfá al impuls de un estrepitós terremoto. Las restants decoracions son del Srs. Urgellés y Moragas, distingintse per son efecte de clar-obscur la del Vall de Gethsemani que sigüè ruidosament

aplaudida y per sa magnífica entonació la del interior de la casa del corder Jehú. En los trajos, que son de molt bon efecte, s' hi véu la má del Sr. Labarta.

No parlém del éxit de l' obra, perque no se 'ns tinga per apassionats ni en favor dels que aplaudían, ni en favor dels que tractavan de ofegar los aplausos. Un estreno, ab tals condicions es una batalla, y en una batalla s' emplea lo mateix la forsa que l' astucia... Sols dirém, que la primera batalla de *Judas* quedá indecisa, per més que l' autor sigüé cridat distintas vegadas á las taulas.

De l' execució podrá parlarse'n quan la generalitat de's que hi prengueren part estigan més segurs de sos respectius papers. Pero no será mal dirigir una súplica al director d' escena, y es que no permeti que certs actors, principalment las senyoras, en lloch del article *los*, digan *lus* y *nus* y *vos* en lloch dels pronoms *nos* y *vos*. La fonética catalana tractantse de una obra literaria no admet aquesta llibertat.

TIVOLI.

També aquest teatro prepara novetats, que han de comensar per Pasqua, ab lo debut de la companyia de sarzuela del Sr. Ducazcal, de la qual forman part, coneguts artistas.

NOVEDATS.

Ab molt bon éxit s' estrená dijous de la semana passada, una pessa que té per títul *Sense argument*.

Realment no 'n té; pero está escrita ab tanta destresa y coneixement del teatro, que alcansá grans aplausos, especialment al final.

L' autor, que resultá ser l' actor Sr. Llibre, fou cridat á las taulas.

Lo desempenyo hò, especialment per part de la senyoreta Sala y dels senyors Capdevila y Oliva.

Diumenje, la companyia del Sr. Tutau posará en escena l' interessant drama *La Hebrea*, qual argument está basat en l' ópera del mateix títul.

CATALUNYA.

Oro, plata, cobre y... nada, continua sent per l' empresa una mina de coure, de plata y d'or.

Aixó ha motivat l' aplassament del estreno de *Casa editorial* que s' efectuará dissapte.

CALVO Y VICO.

No pot estar descontent lo públich que ha assistit á las primeras representacions. La companyia de sarzuela del Sr. Lopez es bona, bona, bona.

Las obras que fins ara s' han posat en escena, *Llamada y tropa*, *Cádiz*, *El recluta* y algunas altrás demostren las excelencias de la companyia, que conta ab tan bons elements com lo citat senyor Lopez, lo tenor Bergadá y la simpática y sempre aplaudida triple senyora Perez de Isaura, molt coneguda ja del nostre públich.

Per demá dissapte está anunciat l' estreno de *Zaragoza*, obra que, á jutjar pèl títul, promet ser del género patriótic.

Mé sembla que ab aquesta companyia, 'l teatro *Calvo-Vico* farà carrera.

N. N. N.

SEGUINT MONUMENTS.

Aquí tenen una copia de la senyora Constança, traginant la mantellina que duya per la Jamancia.

SOIRÉES.

Ho confesso ingénuament;
 • m' encantan las reunións que sol donar certa gent, ab lo seductor intent d' estrenyer sas relacións.
 Las horas, de pur distretas m' hi passen com breus instants, fent broma ab las senyoretas més ó menos xamosetas, més ó menos incitants.
 Allí matant lo neguit, al últim resulta que tot fent gatzara y brugit, un hom passa la gran nit sense gastar cap diné.
 Ara fa poch, m' he abonat á 'ls dilluns de la Canfruns que 'm tenen entussiasmat; aixís es que, en 'ven sopat, cap allá cada dilluns.
 La concurrencia, per mí mes grata no pot pas ser, las nenas son hasta allí, los joves molt curros, y no es que parli per mí ¿eh?
 Allí 's balla á discreció; qui fa 'l sabi, qui 'l bufón, si un enjega una cansó l' altre dona una sessió de prestidigitación.
 La gresca y la boyra, allá imperan á totas horas; pero, ho haig de confessá; no m' acaba do xocá que hi corrin las estisoras.
 Hi ha allí una tal donya Pona, que per 'xó es lo que no hi ha, puig, sens duptar, es la dona més burleta y critica que qu' un se pot imaginá'.
 A tothom troba un que dí, tot ho pren pèl cap dolent; que fulana tè un vehí... que sotana tè un cosí... y així successivament.
 Donchs ara me l' ha pegada contra donya Encarnación

¡si la 'n tè de retallada!
 ¡uy! d' ella 'n diu á l' alsada del monument á Colón (1).
 Vet' aquí que, l' altra nit, quan donya Pona, ab la viva forsa de son foll esprit murmurava ab més despit... donya Encarnación arriba.
 ¡Quín cambi m' s radical! quín seguit de compliments!
 — ¡Donya Encarnación! ¡qué tal! ¿y 'l sèu marit? ¿bó? cabal, ¿y la germana? ¿y 'ls nens?
 ¿Y donchs, qué dimontri tè, cóm es tan cara de veure? ¿qué ja 'ns ha olvidat, potsé? ¿no sap que sense vosté aquí ningú 's pot distreure?
 ¡Oy que, miris, are ho deya! vosté á mí m' apar tan bona; que alabarla es ma taleya...

(aqueixa arenga la feya la senyora donya Pona.)

PIRIPICHIO.

Anys endarrera la Diputació provincial de Madrid vá donar una corrida de toros en obsequi del rey de Portugal.
 Lo qual res tè d' estrany, perque diventse dedicar las Diputacions al foment dels interessos morals, no hi ha res tan apropiat á tal objecte, com gastar uns quans mil duros en una corrida, á pretext de obsequiar á una testa coronada.
 Pero á Madrid existeix un Tribunal de comptes qu' encare que porta la feyna un bon xich atrasada, un día ó altre, y ab calma de tortuga, ja que hi ha més días que llangonissas, examina 'ls comptes endarrerits, aprobantlos ó desaprobantlos, segons millor li sembli.

(1) Ja es antiquat alló de—á la alsada d' un campanar.

UN QUE HO ENTÉN.

Per fugir de fam y feyna durant aquesta senmana, s' ha fet sorti un grá á n' al nas y s' ha quedat quiet á casa.

Avants aixó feya 'l cop
y 'ns omplia d' amarguras:
avuy ja no fa res més
qu' espantá un xich las criaturas.

Y aquest tribunal de comptes, ha trobat que la Diputació de Madrit al gastar los diners de la provincia en una corrida de toros vá extralimitarse.

Y en vista de aquesta extralimitació proposa que 'ls Diputats provincials paguin de la seva butxaca 'ls gastos de aquella *juerga* banyuda.

«Las cañas se vuelven lanzas.» Las corridas de toros poden tornarse corridas de diputats provincials.

Y ara pregunto jo:

¿Si aixó es lo que ha passat á Madrit, allá hont l' amor als toros tot ho disculpa y justifica, qué succehirá lo dia que 'l Tribunal de comptes pugua examinar los que li remetin de Barcelona, referents als numerosos banquetes, ápats, tiberis y xirinolas que aquí van donarse ab l' excusa de la Exposició Universal?

Senyors regidors, creguéme: comenséu á pendre precaucions.

¡Viva el rumbo!

L' Ajuntament acordá en sa última sessió entregar 1,000 pessetas al capellá de la iglesia municipal de la ciudatela perque pugua celebrar las funcions propias de la Semana Santa.

Y 'ls acreeadors que s' esperin.

Y si no volen esperar que 's fassan capelláns.

Un eco del dijous Sant.

—Jo—deya un fusionista devot—en un instant he estat llest de seguir monuments.

—¿Ahont has anat?

—De primer á Santa Ana.

—¿Y després?

—Al carrer de Fontanella: á ca 'n Masvidal y á ca 'l marqués de Olérdola, que com á monuments no desdiuhen dels altres.

Diuhen los expositors de l' últim certámen universal.

Prompte fará un any que la Exposició vá inaugurarse: prompte 'n fará mitj que vá tancarse. Deu fer sis ó set mesos que se 'ns vá reunir y se 'ns repartiren públicament y ab tota solemnitat premis de boquilla.

¿Ahont son las medallas d' or, de plata y de bronze que havían de concedirse'ns?

Los expositors tenen rahó que 'ls sobra.

Las medallas ni menos están acunyas: en cambi al pit dels regidors ja hi penjan las creus y condecoracions que ab motiu de la Exposició ván concedirse'ls.

Contents ells, contents tots.

¿No representan, ells, lper ventura, á Barcelona?

A lo millor de una sessió pública, l' Ajuntament fá evaquar lo saló quedant reunits en sessió secreta.

¿Saben per quin motiu?

Per ocuparse de la *Higiene*.

—¡Ditxosa Higinia!—deya aquest dia la senyora de un edil.—Tothom parla d' ella. Si fós una persona de bè, ningú se 'n recordaría.

Una noticia que fa venir salivera.

«Dintre de poch circularán monedas d' or de 20 pessetas ab lo busto del rey nen.»

Y á pesar de tot: ¡quánts espanyols no se 'n aniran al altre barri sense tenir la satisfacció de veure'n una!

Las monedas d' or á Espanya no hi están bè y emigran al igual que las classes treballadoras.

Aquí no ha de quedarhi res: ni capital, ni treball.

No ha de quedarhi més qu' en Sagasta y don Francisco.

Llegeixo en *El Noticiero*:

«El presbítero mosen Mariano Grandia ha dado á luz...»

—¡Jesús, María Joseph!... ¡Un capellá parter!...

—¡Alto! «ha dado á luz un compendio en el que se dan reglas para la lectura y ortografía de la lengua catalana...»

—¡Ah, es que per aixó!

Un periódich local treu lo compte dels municipals que hi ha ocupats en distints serveys diferents dels que sembla que 'ls corresponen.

Y resulta que mentres cada tinent d' alcalde té un municipal de florero á la porta de casa seva y mentres á la Casa gran n' hi ha la friolera de 42, sense més obligació que la de quadrarse quan entra y surt lo Ciudadá benemérit, dels 542 que paga la ciutat únicament 150 prestan servey de dia y 80 de nit pels carrers de Barcelona.

Segons aquest compte prestan servey propi del seu institut 230 municipals, y están distrets en altrás atencions 312.

En cambi quan vé un dia de eleccions—y aixó

no ho ha tingut present lo periódich aludit—lo cos municipal se multiplica, y 'ls 542 guardias se tornan 1,000, 2,000, 3,000, 4,000... en fi 'l número que 's necessita pera donar lo triunfo als regidors de ofici.

Diuen qu' en Peral ha rebut un telégrama de un espanyol resident á Buenos Ayres, participantli que pèl correu li envía un crèdit de 20,000 lliuras esterlinas, (100,000 duros rodons) al objecte de favorir lo sèu invent.

Aixó en mitj de tot consola.

Ja que apenas quedan espanyols aquí á Espanya, bó es que 's demostri de tan en tan qu' encare n' existeix algún á l' altra part del Atlántich.

L' altre dia va ser enterrat ab molta pompa lo rector del Pí.

Es natural que á un rector se 'l enterri ab molta pompa.

Lo que no ho es tan es que 'l cadáver fos introduhit á la iglesia ahont se li resá un ofici de cos present.

¿Y no hi haurá autoritats que demostrin á la comunitat del Pí, que quan se dicta una ley, aquesta té caràcter obligatori per tots los espanyols, inclús los capelláns?

Perque ja es sapigut que la introducció de cadáveres á las iglesias, está terminantment prohibit.

Y no es just que 'ls capelláns del Pí, en lloch de donar llum, dongan... incens.

Vám assistir lo dijous á un acte que 'ns va complaure.

Lo Sr. Riego Losada tingué l' amabilitat de invitarnos á la taula del *Hôtel Continental*, ahont se tractá de la projectada Exposició espanyola, que ha de celebrarse á Londres, de maig á octubre del corrent any.

En un edifici magnífich s' instalarán los productos espanyols, y es de creure que la exposició tindrà 'l mateix éxit que han tingut successivament l' americana, l' italiana y la escocesa, visitadas per millions de personas.

¡Qu' es trist seguir monuments quan un va curt d' aliments!

Inlaterra es un gran mercat, y 'ls inglesos son grans admiradors de las cosas d' Espanya.

Allá anirán, de segur, no sols los nostres productors sinó 'ls nostres artistas, com també las nostras costums, las nostras festas, las nostras expansions, tot lo que té color espanyol, y pot cridar l' atenció de aquell poble.

L' exposició estarà instalada en un dels sitis més céntrichs y bén escullits de aquella gran capital. Un consell

compost de personas notabilísimas s' ha encarregat de dirigirla y representarla, y á fi de facilitar la concurrencia se concedeix gratuhitament als expositors l' espay que desitjin ocupar.

Ab tan bonas condicions Espanya no deixarà de correspondre á la invitació de Londres.

Per majors informes, prospectes y sollicituts d' espay, en tant que s' estableix á Barcelona un comité especial, los expositors poden dirigirse á «The Secretary, Spanish exhibition, West Brompton S. W. Londres.»

Hem tingut ocasió de veure unas magníficas reproduccions d' alguns monuments de Barcelona, com lo de Clavè, Güell, e'c, fetas pèl procediment fototípich y ab una limpieza que honra als germans Srs. Vidal, que d' algun temps á aquesta part venen dedicantse á traballs d' aquest género.

Sembla que hi ha 'l propòsit de publicar tots los monuments que conté la nostra capital, formant un àlbum que no deixarà de tenir interés.

Dissapte va celebrarse á Barcelona lo primer judici oral.

La sala plena de gom á gom, y á pesar de que molts jurats, creyentse que la cosa seria breu estigueren no més que ab lo xocalate fins á dos quarts de vuit del vespre, la nova institució funcioná divinament.

Se tractava de un homicidi vulgar. Un aragonés que havent rebut una empenta de un sèu paísá, li ventá una ganivetada.

L' acusat, home alt, fornit y ossós está impassible. Es un treballador de las pedreras de Montjuich y sembla talment un home de pedra. Es un celta en tota la extensió de la paraula.

L' exámen de testimonis doná lloch á duas notas esencialment cómicas.

Al testimoni Pere Balagué, aragonés com lo processat, li pregunta 'l fiscal:

—¿Estaban embriagados?

—Sí, señor.

Lo fiscal: —De modo que estaban borrachos?

Lo testimoni, protestant de aquella imputació: —¡Qué borrachos!... No senyor!...

Dolores Andrés, catalana, vehina del acusat, al preguntarli 'l president per la seva edat, respon en catalá:

—Tinch 26 anys: 'ls faré 'l dia de Corpus.

—¡Cómo!—diu lo president—¿no entiende usted el castellano?

La testimoni: —No 'n sè, fill: pot dispensar.

—En qué se ocupa?

—Faig conxas.

Es qüestió de preguntá: ¿qu' es? ¿anguila ó bacallá?

UN QUE TAMBÉ ESTÀ EMPIPAT.

A casa tot es la Higinia,
á cal barbè otro que tal;
vinch aquí, demano un diari,
¡y 'm donan... *El Liberall*

los efectes que 'l produhí
fóren dos anys de presò.
—Aixó no ho tens ben entés—
digué després d' una pausa
en Calò;—'l contrari és:
uns efectes qu' havia prés
son qu' m van produhir la
causa.

Un jove lleig y petit,
y ademès tonto hasta allá,
per tot arreu diu qu' está
de las donas *aburrit*.

Y no es que 'l xicot menteixi
pues que de veure no més
lo ximple y ridícul qu' es,
cap n' hi ha que no l' *aborreixi*.

Lo pís ahont ara visch
tè molt bona vista, Aureli.
(Un cego parant la má:
—Santa Llucia l' hi conservi.)

Haventse mort lo promés
de la filla de 'n Climent,
vá matarla 'l sentiment...
de no trobarne cap més.
S. Usv.

CUENTOS.

¡Anéu á fer bromas ab
las Menegildas!

Un casat que 's distin-
gia per l' afany ab que

solía perseguirlas, lo día que lográ 'ls seus desit-
jos, exclamá:

—¡Vaya una casualitat!

—¿Qué, senyoret?

—Que tens una piga á l' esquena, just al ma-
teix puesto que la mèva dona.

La raspa ab molta tranquilat:

—¿Creuria que tots los amichs de vosté 'm diu-
hen lo mateix?

Lo marit va tornarse de mil colors.

Assisteixen marit y muller á la representació
de una certa opereta una mica picant.

Al arribar á una de las escenas més escabros-
sas, ella s' inclina á la espatlla del seu marit y li
diu en veu baixa:

—No dirías lo que sento haverme descuidat lo
vano.

—¿Per qué? ¿Per taparte la cara?

—Si noy, perque vés que dirá tothom al notar
que no 'm torno roja?...

Un sabater á un sastre:

—¿Sents?

—¿Qué?

—Las botas de aquest senyor que passa. ¿Sabs
perque grinyolan? Perque encare las déu.

—Ca, no, impossible, respon lo sastre; perque
en aquest cas també li grinyolaría l' americana.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Qua-res-ma*.
2. ID. 2.ª—*Ca-va-nas*.

(Continua á la página 256.)

La *Renaixensa* las empren contra en Balaguer.
¡Pobre D. Víctor!

¡Qui li havia de dir que cap á sas vellesas lo
tindrían per enemich de Catalunya! ¡Y tot perque
no ha mostrat prou ardor en la defensa del idioma,
y del dret de Catalunya!

Bén clar ho diu la *Renaixensa*, sense embuts,
á la catalana:

«Ell s' estima més los polítichs madrilenys:
donchs, per madrileny l' haurém de tenir de
aquí en endavant.»

Després de tot, á mí D. Víctor no m' ha en-
ganyat de gayre. Quan era jove fins duya capa
madrilenya, y hasta una vegada va fershi re-
tratar.

De manera que ja llavors tenia certas inclina-
cions que han acabat per enagenarli las simpatías
de *La Renaixensa*.

Se parlava en una tertulia de un home de mala
conducta, y un dels presents preguntá:

—Que té fills aquest fulano?

—No senyor... afortunadament per ells

EPÍGRAMAS.

—Mira que ben fet está
aqueix retrato. Canut.

—No més li falta parlá'.

—Cá home, y qu' ha de falta'...

¡Si es lo retrato d' un mul!

—Tota causa, solen dir,
produceix efectes. Calò
y la que á tú 't van seguí

LLIBRERÍA ESPANYOLA

RAMBLA DEL MITJ

N.º 20

N.º 20

LOPEZ EDITOR

Última obra de D. M. MARTINEZ BARRIONUEVO. (EL DECÁLOGO, tomo VI)

NO FORNICAR

NOVELA ESPAÑOLA

Ptas. 1'50.

LO ROSARI DE L' AURORA

Dibuixos de M. MOLINÉ
Lletra de C. GUMÀ

Un álbum de 30 planas, Ptas. 0'50.

MANANTIAL QUE NO SE AGOTA

DRAMA EN TRES ACTOS Y EN VERSO CON UN ENTRE-ACTO EN PROSA, ORIGINAL DE

D. JOSÉ ECHEGARAY

Ptas. 2.

S. GOMILA

¿QUÉ?...

LÍNEAS CORTAS Á GRANEL

Ilustraciones de GOMEZ SOLER

Ptas. 1.

J. YXART

EL AÑO PASADO

LETRAS Y ARTES EN BARCELONA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

Próxim á publicarse

JUDAS DE KERIOT

POEMA DRAMÁTICH

DE

FREDERICH SOLER

Edició de luxo—1 tomo en quart, Ptas. 5.

EMILIA PARDO BAZAN

INSOLACION

(HISTORIA AMOROSA)

ilustracion de J. CUCHY

Un tomo en 4.º, Ptas. 4, encuadernado en percalina, Ptas. 5.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mátuo, & bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No respesém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LOS NOSTRES BUROTS.

Quan registran, 's propassan,
si un dú vi, 'l volen matar;
está vist que aquestos tipos
no més son bons per votar.

ANAGRAMA.

Anant distret un burot,
lo xicot gran de 'n Marsal
va trepitjarli las tot
—¿Y ell, qué feu?
—¡Pobre xicot!
li doná un cop de total.

CATÓLICH.

MUDANSA.

Si pèl tot tot al mèu poble
tot la vida de rectó;
menjá un tot per esmorsar
y de ví 'n bech un porró.

MAGINET PETIT.

TRENCA-CLOSCAS.

MODEST VICENS PAELLAS.

OLÉRDOLA.

Formar ab aquestas lletras lo
títul de una comedia de mágica
castellana.

K. NOVAS DEL K. STELL.

- 3. ANAGRAMA.— *Cabra-Barca.*
- 4. ACENTÍGRAFO.— *Voras-Vorás.*
- 5. TRENCA-CLOSCAS.— *Las Amazonas del Tor-*
mes.
- 6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.— *Evaristo.*
- 7. ROMBO.—

C
M A R
M A R I A
C A R M E L A
R I E R A
A L A
A

- 8. GEROGLÍFICH.— *Per óperas al Liceo.*

XARADAS.

I.

—Mira, Adela, quina carta
que han enviat per segona
—¿Quí firma?
—Vés
—Digas, dona
—Hi ha las inicials *Hu-Quarta.*
—Llegéixmela.

—Si tu ho vols ..
«Senyoreta: desde 'l día
que la vegí, l' ansia mia
á ma pensa obliga sols
á que la *dos-repetida;*
pero fins aquí he arribat
que d' aymar sens ser aymat
¿sab qu' es molt trista la vida?
Per lo tant tres vull pregar
per medi d' aquesta carta
si vol ser, *Tot la dos-quarta*
esposa.» ¿Oy que ximple?

—Es clar.
ANGEL DE LA GUARDA.

XARADA-PROBLEMA.

Prima + segona = Dos-primera:
Segona x primera = Segona.
Lector, si vols ser com cal
sigas sempre ben total.

RAMONET R.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Polítich de nostres días.
- 1 5 4 3 8 9 6 5.—Cosa de molt bulto.
- 1 4 8 6 8 9 5.—En certs llums.
- 4 2 9 8 6 5.—País oprimit.
- 9 5 2 3 4.—Personatge de coneguda ópera.
- 9 8 5 4.—Nom de un teatro de Espanya.
- 6 5 3.—En la mar.
- 2 9.—Un mineral.
- 3.—Lletra que no es á París ni al Ninot.
- 6 2.—Adverbi.
- 7 8 4.—Al hivern.
- 1 4 5 3.—Un color.
- 7 5 9 1 2.—En las modistetas barceloninas.
- 4 8 2 6 2 9.—Nom de dona.
- 9 8 7 5 4 5 9.—Verb.
- 1 3 4 4 5 6 7 5.—Resultat del culto á Baco.
- 7 8 6 8 9 5 4.—En l' exércit.
- 1 2 4 8 9 2.—Nom de un ball.
- 4 5 9 9 5.—Inmortal ingeni espanyol.
- 7 9 3 5.—Ausiliar del gran transport.
- 6 8 3.—Un metéoro.
- 9 8.—Musical.
- 9.—Consonant.
- 6 3.—En tot drama
- 9 2 4.—Ho porta tot capitá de barco.
- 9 2 1 5.—Tothom ne porta.
- 5 4 5 6 2.—Antich poble invasor.
- 1 2 4 8 6 5.—Dona famosa en la historia de Fransa.
- 7 2 1 8 9 6 5.—Un predicador jesuít.
- 5 3 9 2 9 5.—Nom de dona.
- 7 5 1 5 6.—Prenda de vestir.
- 5 4 1 5.—Nom de un carrer de Barcelona.
- 6 8 6.—Se aplica á un infant:
- 4 5.—Musical.
- 6.—Consonant paladial.

T. ODORA.

GEROGLÍFICH.

X
R E

.
L I
I III I

A GIBERT.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.